

Cíle výuky: Po absolvování cviení student

- rozumí souvislosti výrok/teorií a na $[T]$ -ekvivalenci a mnoh model (tzv. algebra výrok), umí aplikovat v konkrétních příkladech
- umí zakódovat daný problém jako instanci problému SAT
- získal praktickou zkušenost s použitím SAT solveru
- rozumí algoritmu pro řešení 2-SAT pomocí implikačního grafu (včetně nalezení všech modelů), umí aplikovat na příklad
- rozumí algoritmu pro řešení Horn-SAT pomocí jednotkové propagace, umí aplikovat na příklad
- rozumí algoritmu DPLL a umí jej aplikovat na příklad

PÍKLADY NA CVIENÍ

Příklad 1. Nech $|\mathbb{P}| = n$ a mjme výrok $\varphi \in \text{VF}_{\mathbb{P}}$ takový, e $|M(\varphi)| = k$. Urete počet a na ekvivalenci:

- výrok ψ takových, e $\varphi \models \psi$ nebo $\psi \models \varphi$,
- teorií nad $\mathbb{P}$, ve kterých platí φ ,
- kompletních teorií nad $\mathbb{P}$, ve kterých platí φ ,
- teorií T nad $\mathbb{P}$ takových, e $T \cup \{\varphi\}$ je bezesporná.

Uvame navíc spornou teorii $\{\varphi, \psi\}$ kde $|M(\psi)| = p$. Spotte a na ekvivalenci:

- výroky χ takové, e $\varphi \vee \psi \models \chi$,
- teorie, ve kterých platí $\varphi \vee \psi$.

Příklad 2. Sestrojte implikační graf daného 2-CNF výroku. Je splnitelný? Pokud ano, najdte nějaké řešení: (a) výrok φ níe, (b) $\varphi \wedge \neg p_1$, (c) $\varphi \wedge \neg p_1 \wedge (p_1 \vee p_2)$.

$$\varphi = (p_1 \vee \neg p_2) \wedge (p_2 \vee p_3) \wedge (\neg p_3 \vee \neg p_1) \wedge (\neg p_3 \vee \neg p_4) \wedge (p_4 \vee p_5) \wedge (\neg p_5 \vee \neg p_1)$$

Příklad 3. Pomocí jednotkové propagace zjistte, zda je následující Hornv výrok splnitelný. Pokud ano, najdte nějaké splující ohodnocení.

$$\begin{aligned} &(\neg p_1 \vee p_2 \vee \neg p_3) \wedge (\neg p_1 \vee p_2) \wedge p_1 \wedge (\neg p_1 \vee \neg p_2 \vee p_3) \wedge \\ &(p_1 \vee \neg p_2 \vee \neg p_4) \wedge (\neg p_2 \vee \neg p_3 \vee \neg p_4) \wedge (p_4 \vee \neg p_5 \vee \neg p_6) \end{aligned}$$

Příklad 4. Pomocí algoritmu DPLL rozhodnte, zda je následující CNF formule splnitelná:

$$(\neg p_1 \vee \neg p_2) \wedge (\neg p_1 \vee p_2) \wedge (p_1 \vee \neg p_2) \wedge (p_2 \vee \neg p_3) \wedge (p_1 \vee p_3)$$

Příklad 5. Mjme daný orientovaný graf. Chceme zjistit, zda je acyklický, a pokud ano, nalézt nějaké jeho topologické uspořádání. Zakódujte tento problém do SAT.

DALÍ PÍKLADY K PROCVIENÍ

Příklad 6. Uvame následující výroky φ a ψ nad $\mathbb{P} = \{p, q, r, s\}$:

$$\begin{aligned} \varphi &= (\neg p \vee q) \rightarrow (p \wedge r) \\ \psi &= s \rightarrow q \end{aligned}$$

- Urete počet (a na ekvivalenci) výrok χ nad $\mathbb{P}$ takových, e $\varphi \wedge \psi \models \chi$.
- Urete počet (a na ekvivalenci) úplných teorií T nad $\mathbb{P}$ takových, e $T \models \varphi \wedge \psi$.

- (c) Najdte nějakou axiomatizaci pro každou (a na ekvivalenci) kompletní teorii T nad $\mathbb{P}$ takovou, e $T \models \varphi \wedge \psi$.

Příklad 7. Pomocí algoritmu jednotkové propagace najdte všechny modely:

$$\begin{aligned} &(\neg a \vee \neg b \vee c \vee \neg d) \wedge (\neg b \vee c) \wedge d \wedge (\neg a \vee \neg c \vee e) \wedge \\ &(\neg c \vee \neg d) \wedge (\neg a \vee \neg d \vee \neg e) \wedge (a \vee \neg b \vee \neg e) \end{aligned}$$

Příklad 8. e pomocí implikačního grafu jako v Příkladu 2, a také pomocí algoritmu DPLL jako v Příkladu 4:

- (a) $(p_1 \vee \neg p_2) \wedge (p_2 \vee p_3) \wedge (\neg p_3 \vee p_1) \wedge (\neg p_3 \vee \neg p_4) \wedge (p_4 \vee p_5) \wedge (\neg p_5 \vee p_1)$
 (b) $(p_0 \vee p_2) \wedge (p_0 \vee \neg p_3) \wedge (p_1 \vee \neg p_3) \wedge (p_1 \vee \neg p_4) \wedge (p_2 \vee \neg p_4) \wedge (p_0 \vee \neg p_5) \wedge (p_1 \vee \neg p_5) \wedge (p_2 \vee \neg p_5) \wedge (\neg p_1 \vee \neg p_6) \wedge (p_4 \vee p_6) \wedge (p_5 \vee p_6) \wedge p_1 \wedge \neg p_7$

Příklad 9. Lze obarvit ísla od 1 do n dvma barvami tak, e neexistuje monochromatické eení rovnice $a + b = c$ pro ádná $1 \leq a < b < c \leq n$? Sestrojte výrokovou formuli φ_n v CNF která je splnitelná, práv kdy to lze. Zkuste nejprve $n = 8$.

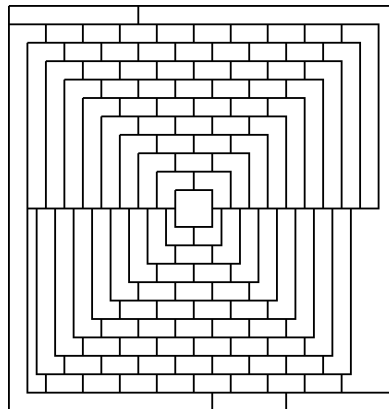
Zkuste si doma: Napíte skript generující φ_n v DIMACS CNF formátu. Pouijte SAT solver k nalezení nejmenšího n pro které takové obarvení neexistuje (tj. každé 2-obarvení obsahuje monochromatickou trojici $a < b < c$ takovou, e $a + b = c$).

Příklad 10. Vta o tyech barvách íká, e následující mapy lze obarvit 4 barvami tak, e ádné dva sousedící regiony nemají stejnou barvu. Najdte takové obarvení pomocí SAT solveru.

- (a) Mapa kraj eska

- (b) Tí instance

K ZAMYLENÍ

Příklad 11. Pro danou formuli φ v CNF najdte a 3-CNF formuli φ' takovou, e φ' je splnitelná, práv kdy φ je splnitelná. Popíte efektivní algoritmus konstrukce φ' je-li dána φ (tj. *redukcí* z problému SAT do problému 3-SAT).

Příklad 12. Zakódujte problém setídní dané n -tice celých ísel do SAT.

Příklad 13. Zakódujte do SAT známou hádanku o farmáí, který potebuje pepravit pes eku vlka, kozu, a hlávku zelí.